

TEMATIKAI EGYSÉG:

IV. ÉLETÜNK SZÍNTERE: A TEREMTETT VILÁG

VALLÁSPEDAGÓGIAI SZEMPONTOK

A serdülőkori identitáskeresés egyik sajátossága, hogy a fiatal próbálja beazonosítani azokat a pontokat, melyeken ő maga értékesnek érzi magát. Az identitás része az önmeghatározás is, melynek során az egyén fölismeri, hogy mik az erősségei, melyek a gyengéi, hol vannak a határai. Önmagát meg szeretné mutatni, különös tekintettel azokra a jellemvonásaira, amelyekre büszke lehet. Ha ilyet nem talál önmagában, vagy éppen a környezete azt sugallja felé, hogy értéktelen, akkor ez épül be a személyiségébe, és komoly önértékelési zavarai lehetnek.

A serdülő túl akar nőni azokon, akik eddig „fölé magasodtak”. Szeretne kitűnni, feltűnni, megmutatni, hogy ő mire képes. Ez akár ábrándozásokban is megjelenik. E korosztály esetében a fantáziákban – még akkor is, ha ezt ők nem szívesen adják ki másoknak – ők a hősök, tekintélyszemélyek, azok az emberek, akiket elismernek. A nyitott (extrovertált) és a zárkózott (introvertált) személyiségű fiatalokra egyaránt jellemző ez a vágyakozás. Álmodásaik során egy elképzelt énképet alakítanak ki magukról, melyekből akár közeli vagy távoli jövőre vonatkozó terveik is kialakulnak. Ehhez az énképhez aztán megpróbálnak a valóságban is hasonlítani. Ez időszakosan elfogadhatóan alakul a számukra, máskor azt érzik, hogy a vágyott énképük elérhetetlen és megvalósíthatatlan. Ez az érzés mély feszültséget ébreszthet a serdülőkből. Azért is, mert sokakban nem az értékesség érzése erősödik meg, hanem inkább annak az ellenkezője. A tanulási nehézségek, alkalmazkodási problémák, családjuktól és környezetüktől elszenvedett valós vagy vélt sérelmek (nem értik meg őket, konfliktusok, elfojtott érzelmek, stb.), valamint önmaguk és a környezetük irreális elvárásainak való meg nem felelés gyakran vezet ebben az időszakban testképzavarokhoz, ingerlékenységhez, gyakori rosszkedvhez, vagy akár depresszióhoz is.

Ahogy a kettősség tapasztalható az ifjak viselkedésében a serdülőkorban, a kettősség feszültségét tapasztalhatjuk abban is, hogy a „Milyen vagyok?” kérdéssel gyakran jár együtt a „Mivé válhatok?” kérdéskör is. Éppen emiatt, a 8. évfolyamban a IV. tematikai egység ezzel a kérdéssel foglalkozik. Bibliikus alapokon abban segíthetjük a fiatalokat, hogy felismerjék a saját értékességüket, valódi értékeiket és ezek fejlesztésével, helyes és tudatos használatával tervezhessék a jövőjüket. A tematikai egységhez tartozó minden lecke során visszautalhatunk a talentumok példázatára, mint a témához kapcsolódó bibliai üzenetre. A példázat tanítását megcélzó óra során éppen ezért nem szükséges, hogy a példázat minden lehetséges üzenetére kitérjünk, hanem a későbbiek megalapozásaként az Isten által adott értékre mutathatunk rá. Sokkal inkább arra tehetjük a hangsúlyt, hogy a mi Istenünk ajándékozó Úr, Aki az ember iránti szeretetét azáltal is kifejezi, hogy képességeket, készségeket ad mindenkinek.

A tematikai egységben található leckék üzenetei a következő módon kapcsolódnak egymáshoz:

Leckeszám/cím	Üzenet / fő hangsúly
17. Az élet értékes	Az élet értékes
18. Felelősség és lehetőség: A talentumok példázata	Isten minden gyermekének ad talentumokat.
19. Mi a dolgom ezen a világon? Értékeim, lehetőségeim	Az Isten által adott talentumok – egyéni értékek – felfedeztetése, melyekkel lehet felelősséggel élni.

Merre tovább? Jövőképek, pályaválasztás, egyéni lehetőségeim (olvasmány)	Az Isten által adott talentum kamatoztatható! Jövőkép formálódása
Merre tovább? Jövőképek, pályaválasztás, egyéni lehetőségeim 2.	Református iskolába járhatok

17. AZ ÉLET ÉRTÉKES

(Gyülekezeti óraszám: 1; egyházi iskolai óraszám: 1)

A TÉMÁHOZ KAPCSOLÓDÓ KÖVETELMÉNYEK:

Minimum	Optimum
<ul style="list-style-type: none"> Vegyen részt aktívan a közös feladatokban, játékokban, beszélgetésekben. Korosztályi szinten tudja megfogalmazni azt, hogy a Szentírás szerint az emberi élet azért értékes, mert Istentől származik. 	<ul style="list-style-type: none"> Vegyen részt aktívan a közös feladatokban, játékokban, beszélgetésekben. Korosztályi szinten tudja megfogalmazni azt, hogy a Szentírás szerint az emberi élet azért értékes, mert Istentől származik. Tudjon felsorolni az élet értékességéhez legalább három érvet. Tudja elmondani a Heidelbergi Káté 1. kérdés-feleletét.

ÓRAVÁZLAT JAVASLAT AZ ÁLLAMI ÉS EGYHÁZI ISKOLÁK ÓRÁJÁRA

Fő hangsúly: Az élet értékes

Kognitív: Annak a felismertetése, hogy az élet Istentől származik, és ez adja az alapvető értékét.

Affektív: Biblikus alapokon nyugvó életszeretetre és tiszteletre nevelés.

Pragmatikus: Hittanoktatói segítséggel szóban, írásban vagy valamilyen kreatív módon annak a kifejezése, hogy az élet értékes.

Óra fő része	Javaslatok	Taneszköz, célhoz kapcsolódás
Motiváció, ráhangolódás, előzetes ismeretek aktiválása,	<p>Beszélgetés – képek alapján</p> <p>A hittanoktató vigyen be olyan újságokból kivágott képeket, amelyek azt mutatják, hogy az élet értékes. (Pl. örülő család, meggyógyult ember, kisbaba születése, stb.)</p> <p>Kérjük meg a diákokat, hogy válasszanak ki egy képet, ami számukra az élet értékességét fejezi ki, majd indokolják választásukat! Az indoklásban a következő kérdésre válaszoljanak:</p> <ul style="list-style-type: none"> Miért értékes az élet? <p>Lehetőség van arra is, hogy a csoport által adott válaszok felkerüljenek a táblára, vagy egy flipchart</p>	<p>A feladat úgy is elvégezhető, hogy a TK 17. lecke, Gondold végig! Beszéljétek meg! része alapján választanak egy nekik szimpatikus bibliai Igét és/vagy képet a diákok és az alapján adnak választ arra kérdésre, hogy „Miért értékes az élet?”</p>

	lapra. Ezután össze lehet hasonlítani az indokokat és meg lehet közösen azt nézni, hogy milyen szempontok miatt tartják az életet értékesnek a diákok.	
Feldolgozási javaslat, munkáltatás	<p>Tanári magyarázat rövid vázlat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Az „élet” szó jelentése a Bibliában • Kol4,20-32 igeversek olvasása és kapcsolódó rövid magyarázata • A Szentírás szerint értékes az élet, mert: <ul style="list-style-type: none"> ○ Istentől származik (Jer 27,5 felolvasása) ○ Isten gondot visel az övéire (Mt 5,25 olvasása) ○ Jézus az új élet lehetőség adja (Jn 3,16) ○ Isten az élet tiszteletére és védelmére bátorít (6. parancsolat) <p>Kisfilm: akkor Nick Vujicic-ről a következő videó egy részletének megtekintése: https://www.youtube.com/watch?v=HFmQTT87nmc</p> <p>MFEI, MFGY 17. lecke 1-2. feladat elvégzése. Alkotások keresése: Ha van internet hozzáférési lehetőség, akkor az interneten vagy különböző könyvekben (iskolai könyvtárban) keressenek a diákok olyan festményeket, szobrokat, verseket, novellákat, amelyek az életről szólnak!</p> <p>Heidelbergi Káté 1. kérdés-feleletének közös elemzése a következő kérdések alapján</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mit mond a Káté, kihez tartozik az ember? • Miért lehet a kátéban leírt gondolat a legnagyobb vigasztalás és remény a számunkra? • Hogyan tudnád röviden összefoglalni a felelet lényegét? 	<p>A kapcsolódó bibliai igék olvasásába lehetőség szerint vonjunk be diákokat és mielőtt a hittanoktató elmondaná a magyarázatát, a diákok közösen beszéljenek arról, hogy az adott bibliai Ige mit mond az életről, és miért értékes az az élet, amiről az adott igérsz beszél.</p> <p>TK 26. lecke lila keretes része</p> <p>A három feldolgozási javaslat közül bármelyik használható, amelyik az időbe belefér.</p> <p>A kisfilm, akár motivációként is használható, az élet értékéről való beszélgetéshez. Nick Vujicicről információk: https://hu.wikipedia.org/wiki/Nick_Vujicic</p> <p>TK 17. lecke, 54-55.o</p>
Ének	Hálát adok Uram, az életért... https://www.youtube.com/watch?v=22eW-KuvGrE	
Aranymondás javaslat	Szerző által javasolt: Péld 4,23	
Házi feladat	A Hittan 7 és Hittan 6 TK vonatkozó leckéi alapján a 6. parancsolat, valamint Albert Schweitzer és az élet tiszteletének felidézése.	